

Informace ze světa označení původu a zeměpisných označení: První sady unijních označení k mezinárodní ochraně podle Ženevského aktu

Information from the World of Designations of Origin and Geographical Indications: The First Sets of EU Designations and Indications for International Protection under the Geneva Act

Michal ČERNÝ^{*1}

ABSTRAKT

Příspěvek se zabývá přijatými Prováděcími rozhodnutími Komise (EU) ve věcech žádostí o mezinárodní zápis označení původu a zeměpisných označení výrobků pocházejících z členských států EU dle Ženevského aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních.

ABSTRACT

The paper deals with the adopted Commission Implementing Decisions (EU) on applications for international registration of designations of origin and geographical indications of products originating in EU Member States under the Geneva Act of the Lisbon Agreement on Designations of Origin and Geographical Indications.

Klíčová slova

Označení původu, zeměpisné označení; mezinárodní zápis; Ženevský akt, Lisabonská dohoda o označeních původu a zeměpisných označeních.

Key Words

Designation of origin, geographical indication; international registration; Geneva Act of the Lisbon Agreement on Designations of Origin and Geographical Indications.

Úvodem

V roce 2019 bylo přijato Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 a Rozhodnutí Rady (EU) 2019/1754, které zmocnilo Komisi k přistoupení EU k Ženevskému aktu. Následně Evropská unie jako mezinárodní organizace přistoupila k Ženevskému aktu Lisabonské dohody (o ochraně označení původu a zeměpisných

označení). Dne 26. 2. 2020 vstoupil Ženevský akt v platnost. Nařízením (EU) 2019/1753 a jeho účinky jsme se již na stránkách časopisu Duševné vlastnictvo zabývali.²

V tomto příspěvku chceme krátce informovat o tom, že Komise přijala první čtveřici *Prováděcích rozhodnutí Komise*, v nichž jsou vymezena (chráněná) označení původu a zeměpisná označení, pro která Evropská unie (organizačně zastoupena Komisí) podává k žádosti o mezinárodní

* Publikovaný komentář nepodliehal recenznímu konaniu.

1 Michal Černý, Ph.D., je odborným asistentem na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a je také kvalifikovaným zástupcem (ETMA+EDA) a patentovým zástupcem (M+D)

2 blíže viz. ČERNÝ, M. Změny v právu označení zeměpisného původu v důsledku vstupu Ženevského aktu v platnost, Nařízení (EU) 2019/1753 a Brexitu. In Duševné vlastnictvo, 2021, 1. S.6-29.

ochranu po přistoupení EU k Ženevskému aktu Lisabonské dohody. Postup Komise při zajišťování ochrany prostřednictvím mezinárodního zápisu dle Ženevského aktu Lisabonské dohody o ochraně označení původu a zeměpisných označení se řídí [Nařízením Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/1753 ze dne 23. října 2019 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení](#). Komise před podáním žádostí o mezinárodní zápis přijme prováděcí rozhodnutí Komise, které je publikováno v Úředním věstníku Evropské unie.

Prováděcí rozhodnutí Komise k ochraně některých evropsko-unijních označení stanovených slovenských, bulharských, dánských, finských, italských, kyperských, maďarských, německých, rakouských, řeckých, španělských výrobků.

Počátkem června 2021 Komise přijala čtveřici prováděcích rozhodnutí. Dosud přijatá prováděcí rozhodnutí Komise se týkají označení původu a zeměpisných označení všech čtyř skupin výrobků - tedy chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení vín, dále zeměpisných označení lihovin, dále rovněž chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení zemědělských výrobků a potravin a konečně také zeměpisných označení aromatizovaných vinných produktů.

Katalog *označení původu a zeměpisných označení vín* je vtělen do přílohy [Prováděcího rozhodnutí Komise ze dne 2. června 2021, kterým se stanoví seznam zeměpisných označení chráněných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) č. 1308/2013, v souvislosti s nimiž mají být podány žádosti o mezinárodní zápis podle článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/1753 \[2021/C 215 I/04\]](#).³

Tento seznam je nejobsáhlejší (celkem 58) a zahrnuje následující chráněná označení původu a chráněná zeměpisná označení vinohradnických výrobků:

- (Slovensko) Vinohradnícka oblasť Tokaj (CHOP),
- (Dánsko) Dons (CHOP),
- (Itálie) Franciacorta (CHOP), Gioia del Colle (CHOP),
- (Kypr) Κουμανδαρία (CHOP),
- (Řecko) Αιγαίο Πέλαγος (CHZO), Μακεδονία (CHZO), Θράκη (CHZO),
- (Španělsko) Alicante (CHOP), Almansa (CHOP), Aylés (CHOP), Bierzo (CHOP), Bizkaiko Txakolina / Chacolí de Bizkaia / Txakolí de Bizkaia (CHOP), Bullas (CHOP), Calatayud (CHOP), Cariñena (CHOP), Cataluña / Catalunya (CHOP), Cava (CHOP), Cigales (CHOP), Condado de

Huelva (CHOP), Dehesa del Carrizal (CHOP), Empordà (CHOP), Getariako Txakolina / Chacolí de Getaria / Txakolí de Getaria (CHOP), Gran Canaria (CHOP), Islas Canarias (CHOP), Jerez-Xérès-Sherry / Jerez / Xérès / Sherry (CHOP), Jumilla (CHOP), La Mancha (CHOP), La Palma (CHOP), Lanzarote (CHOP), Málaga (CHOP), Manchuela (CHOP), Manzanilla-Sanlúcar de Barrameda / Manzanilla (CHOP), Monterrei (CHOP), Montilla-Moriles (CHOP), Navarra (CHOP), Penedès (CHOP), Rías Baixas (CHOP), Ribeira Sacra (CHOP), Ribeiro (CHOP), Ribera del Duero (CHOP), Ribera del Guadiana (CHOP), Ribera del Júcar (CHOP), Rioja (CHOP), Rueda (CHOP), Sierras de Málaga (CHOP), Somontano (CHOP), Terra Alta (CHOP), Toro (CHOP), Utiel-Requena (CHOP), Valdeorras (CHOP), Valdepeñas (CHOP), Valencia (CHOP), Vinos de Madrid (CHOP), Ycoden-Daute-Isora (CHOP), Yecla (CHOP), Castilla (CHZO), Castilla y León (CHZO).

Následně bylo přijato a publikováno [Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 3. června 2021, kterým se stanoví seznam zeměpisných označení chráněných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/787, v souvislosti s nimiž mají být podány žádosti o mezinárodní zápis podle článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/1753 \[2021/C 215 I/02\]](#),⁴ které v jediné příloze obsahuje seznam zeměpisných označení lihovin, pro která mají být podány žádosti o mezinárodní ochranu. Seznam zahrnuje následující ch 12 zeměpisných označení:

- (Řecko) Τσικουδιά/Tsikoudia/Τσίπουρο/Tsipouro (ZO),
- (Španělsko) Brandy de Jerez (ZO), Brandy del Penedés (ZO), Chinchón (ZO), Gin de Mahón (ZO), Pacharán navarro (ZO), Ronmiel de Canarias (ZO),
- (Kypr) Ζιβανία/Τζιβανία/Ζιβάνα/Zivania (ZO),
- (Maďarsko) Törkölypálinka (ZO),
- (Finsko) Suomalainen Vodka/Finsk Vodka/Vodka of Finland (ZO), a dále dvě přeshraniční (multi-country) zeměpisná označení:
- (Řecko, Kypr) Ouzo/Oύζο (ZO),
- (Maďarsko, Rakousko) Pálinka (ZO).

Poté bylo přijato a publikováno [Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 3. června 2021, kterým se stanoví seznam zeměpisných označení chráněných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) č. 1151/2012, v souvislosti s nimiž mají být podány žádosti o mezinárodní zápis podle článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/1753 \[2021/C 219 I/02\]](#).⁵ Seznam zahrnuje celkem 47 následujících chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení:

3 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32021D0607\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32021D0607(03))

4 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32021D0607\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32021D0607(01))

5 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32021D0609\(02\)&qid=1626332826213](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32021D0609(02)&qid=1626332826213)

- (Slovensko) Paprika Žitava/Žitavská paprika (CHOP),
- (Bulharsko) Българиярско розово масло/Bulgarsko rozovo maslo (CHZO),
- (Itálie) Salame Felino (CHZO),
- (Maďarsko) Alföldi kamillavirágzat (CHOP), Szentesi paprika (CHZO),
- (Německo) Allgäuer Emmentaler (CHOP), Bayerisches Bier (CHZO), Münchner Bier (CHZO),
- (Řecko) Φέτα/Feta (CHOP), Καλαμάτα/Kalamata (CHOP), Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης/Kolymvari Chanion Kritis (CHOP), Σητεία Λασιθίου Κρήτης/Sitia Lasithiou Kritis (CHOP), Λακωνία/Lakonia (CHZO),
- (Španělsko) Aceite de Mallorca/Aceite mallorquí/Oli de Mallorca/Oli mallorquí (CHOP), Aceite de Terra Alta/Oli de Terra Alta (CHOP), Azafrán de La Mancha (CHOP), Baena (CHOP), Cereza del Jerte (CHOP), Dehesa de Extremadura (CHOP), Guijuelo (CHOP), Idiazabal (CHOP), Jabugo (CHOP), Kaki Ribera del Xúquer (CHOP), Les Garrigues (CHOP), Mahón-Menorca (CHOP), Montes de Toledo (CHOP), Oli de l'Empordà/Aceite de L'Empordà (CHOP), Pasas de Málaga (CHOP), Pimentón de Murcia (CHOP), Pimentón de la Vera (CHOP), Priego de Córdoba (CHOP), Queso de Murcia al vino (CHOP), Queso Manchego (CHOP), Sierra de Cazorla (CHOP), Sierra Mágina (CHOP), Siurana (CHOP), Vinagre de Jerez (CHOP), Vinagre de Montilla-Moriles (CHOP), Aceite de Jaén (CHZO), Ajo Morado de Las Pedroñeras (CHZO), Carne de Ávila (CHZO), Chorizo Riojano (CHZO), Jamón de Trevélez (CHZO), Plátano de Canarias (CHZO), Sobrasada de Mallorca (CHZO), Ternera Gallega (CHZO), Turrón de Agramunt/Torró d'Agramunt (CHZO).

Nakonec bylo také přijato a publikováno [Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 8. června 2021](#), kterým se stanoví seznam zeměpisných označení chráněných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014, v souvislosti s nimiž mají být podány žádosti o mezinárodní zápis podle článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 [2021/C 219 I/04],⁶ obsahující v příloze seznam dvou zeměpisných označení aromatizovaných vinných produktů, který zahrnuje následující 2 zeměpisná označení:⁷

- (Španělsko) Vino Naranja del Condado de Huelva (ZO),
- (Itálie) Vermut di Torino / Vermouth di Torino (ZO).

Závěr

Protože se ve všech případech jedná o označení již chráněná v EU podle příslušného unijního aktu, mezinárodním zápisem bude dosaženo další rozšíření ochrany o teritoria států, které jsou vázány Ženevským aktem Lisabonské dohody. Aktuálně se jedná nad rámec Evropské unie o následující státy: Albánie, Kambodža, Korejská lidová demokratická republika,⁸ Laos, Omán, Samoa a také Švýcarsko a v budoucnu také Ghana (po 3. 2. 2022). Ze států Evropské unie jsou samostatně smluvními stranami Ženevského aktu (na základě zmocnění Rozhodnutím Rady (EU) 2019/1754 Francie (od 21.04.2021) a Maďarsko (od 10. 9. 2021)).^{9, 10} Lze očekávat, že v budoucnu se počet signatářských států může rozšířit přibližně o 30 dalších států, které jsou již nyní vázány Lisabonskou dohodou (ve znění Stockholmského aktu).¹¹

Maximální rozšíření ochrany označení produktů pocházejících z Evropské unie je v zájmu producentů těchto produktů. Ochrana podle Ženevského aktu tak vhodným způsobem doplňuje dosavadní ochrany, které se EU (zastupující členské státy) snažila konstantně dosáhnout v obchodních dohodách se třetími zeměmi nebo skupinami třetích zemí.

Stejně tak je i v zájmu producentů výrobků pocházejících z EU i evropských spotřebitelů získat informaci o poskytnutí ochrany prostřednictvím mezinárodního zápisu dle Ženevského aktu Lisabonské dohody o mezinárodním zápisu označením výrobků pocházejících z nečlenského státu. Proto jsou v úředním věstníku publikována také informativní oznámení – např. [Zveřejnění zápisu „Kampot Pepper“ do mezinárodního rejstříku označení původu a zeměpisných označení podle čl. 4 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady \(EU\) 2019/1753 \(Ženevský akt Lisabonské dohody\) \[2021/C 30/08\]](#). Tento postup je v souladu s pravidly upravenými v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 ze dne 23. října 2019 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označení původu a zeměpisných označení.

6 [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32021D0609\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32021D0609(03))

7 Pozn. autora: Což ovšem představuje celkem 40% ze zeměpisných označení chráněných v EU pro produkty spadající do této skupiny výrobků - procentuálně nejvíce ze všech skupin

8 hovorově Severní Korea

9 některé další členské státy EU jsou také signatáři Ženevského aktu, samostatně však dosud neuložily ratifikační listiny - k tomu viz. ČERNÝ, M. Změny v právu označení zeměpisného původu v důsledku vstupu Ženevského aktu v platnost, Nařízení (EU) 2019/1753 a Brexitu. In Duševné vlastnictví, 2021, 1. S.6-29.

10 Signatářem Ženevského aktu je dále např. také Pobřeží slonoviny (Côte d'Ivoire), pro tento stát však dosud nevstoupil Ženevský akt v platnost.

11 Aktuální stav je dostupný na zvláštní stránce Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO/OMPI) na adrese: <https://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/en/documents/pdf/lisbon.pdf> (uváděný stav ke dni 10.06.2021)

Literatura

ČERNÝ, M. *Změny v právu označení zeměpisného původu v důsledku vstupu Ženevského aktu v platnost, Nařízení (EU) 2019/1753 a Brexitu*. In *Duševné vlatnictvo*, 2021, 1. S.6-29. ISSN 1339-5564

Prováděcí rozhodnutí Komise

Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 2. června 2021, kterým se stanoví seznam zeměpisných označení chráněných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, v souvislosti s nimiž mají být podány žádosti o mezinárodní zápis podle článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 [2021/C 215 I/04]

Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 3. června 2021, kterým se stanoví seznam zeměpisných označení chráněných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012, v souvislosti s nimiž mají být podány žádosti o mezinárodní zápis podle článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 [2021/C 219 I/02]

Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 3. června 2021, kterým se stanoví seznam zeměpisných označení chráněných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787, v souvislosti s nimiž mají být podány žádosti o mezinárodní zápis podle článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 [2021/C 215 I/02]

Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 8. června 2021, kterým se stanoví seznam zeměpisných označení chráněných podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014, v souvislosti s nimiž mají být podány žádosti o mezinárodní zápis podle článku 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 [2021/C 219 I/04]

Právní předpisy

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 ze dne 23. října 2019 o opatřeních Unie po jejím přistoupení k Ženevskému aktu Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787 ze dne 17. dubna 2019 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení (ES) č. 110/2008

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/1096 ze dne 21. dubna 2021, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787, pokud jde o ustanovení o označování směsek

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014 ze dne 26. února 2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1601/91

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES)

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/1235 ze dne 12. května 2021, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787 o pravidla týkající se žádostí o zápis zeměpisných označení lihovin, změn specifikace produktu, zrušení zápisu a rejstříku

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1236 ze dne 12. května 2021, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787, pokud jde o žádosti o zápis zeměpisných označení lihovin, námitkové řízení, změny specifikace výrobku, zrušení zápisu, používání symbolu a kontrolu

Ženevský akt Lisabonské dohody o označeních původu a zeměpisných označeních

Varia (vč. úředních oznámení)

Portál Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO/OMPI) – úřední informace o státech vázaných Lisabonskou dohodou na ochranu označení původu a zeměpisných označení, dostupná on-line na adrese: <https://www.wipo.int/export/sites/www/treaties/en/documents/pdf/lisbon.pdf>

Zveřejnění zápisu „*ຜູ້ເຮັດໝາກ*“ / „Kampot Pepper“ do mezinárodního rejstříku označení původu a zeměpisných označení podle čl. 4 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1753 (Ženevský akt Lisabonské dohody) [2021/C 30/08]

Veškeré ostatní zdroje nezahrnuté shora, pokud jsou uvedené v textu nebo v rámci poznámkového aparátu tohoto díla